

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cențuri v. a. sau 15 bani rom.

Colecta națională

pentru restaurarea caselor devastate ale domnului Dr. Rațiu în Turda.

Transport din nrul 135 . . . 301 fl.

George S. Oprea, înv. în Haromglab . . . 1 fl.

Suma . . . 302 fl.

Administrația „Tribunei“.

Exaltări maghiare.

Lipsă totală de cea mai elementară cunoștință a situației dovedesc demult compatrioții noștri unguri cu deosebire de vre-o câteva săptămâni încoace.

Și nici nu se poate altfel. Ei sunt cuprinși de o vanitate colosală. Tot mai mult ese la iveală, că ei nu numai cred, dar sunt conștienți, că numai naționalitatea lor este în teritorul statului unguresc națiune, și că numai națiunea lor este statul unguresc. Tot ce există afară de națiune cum și-o închipuiesc ei, este numai așa un prisos pe aci-încolo pentru trebuințele diverse ale „națiunii“, și tot ce nu se închină necondiționat voinței „națiunii“ și are alte păreri politice, constituie inimizii, trădătorii statului unguresc.

Nu e mirare dar, că de când cu ducerea deputației românești la Viena cetim în fiecare zi în câte o clăd de foi unguresci, că Românii sunt inimizii patriei, că sunt trădători de patrie.

Se înțelege, fiindcă Românii nu se pot să se facă părtași din „națiune“, cum vrea „națiunea“, și nici nu se închină necondiționat părerilor politice ale „națiunii“. Iși au și ei vederile lor politice, se țin de ele și urmează așa, după-cum cred, că trebuie să urmeze.

La compatrioții unguri însă nu e numai lipsă de cunoștință a situației. Este o stare bolnăvicioasă politică la dinșii, de care nu este scutit mai nici un om politic ungur. Nervositatea politică la dinșii s'a dezvoltat într'un grad așa de puternic, încât vin în exas, în exaltațiune îndată-ce nu consimți, îndată-ce nu joci *csárdás* politic cu ei alături.

Și este interesantă, ba ar merita un studiu deosebit transmiterea acestei boale prin mediul foilor lor politice, care nu sunt deloc opiniunea publică ungurească, ci numai unelte de a trans-

mite starea bolnăvicioasă mai departe și mai cu seamă în masse.

Exemplul dela Turda confirmă starea bolnăvicioasă a politiciilor unguri și dibăcia cum știu politiciile acestia transmite în masse nervositatea lor politică, gradată până la exaltațiune.

Atingem casul acesta și pentru-că noi ne temem, că n'are să rămână singur.

Cine urmărește cu atențiune ce se tipărește pe fiecare zi în foile unguresci cu privire la Românii, va observa, că politiciile unguresci își dau toate silințele de a agita mai departe contra Românilor. Ei nu caută dacă au drept să agiteze, nu dacă fac bine, chiar din punctul lor de vedere, că agitează.

Este adevărat, că după-cum oamenii politici ai compatrioților unguri își închipuiesc lucrurile, statul unguresc ar fi *fiu und fertig* și n'ar mai trebui nimica nici adaus, nici modificat într-insul. Ba n'ar mai fi nici permis nimicului, afară de fiii „națiunii“ să-și casce gura și să dică: „uitați-vă, cutare și cutare lucru nu e bun, nu e bine făcut“.

Românii însă sunt de altă părere. Românii dic: „Voi, Ungurilor, în loc de a clădi un stat pe baze solide și trainice, v'a plăcut să precipitați. Și ați precipitat, se vede, ca să nu vină și alți cetățeni să-și valorizeze drepturile și dreptele lor pretensiuni. Ați vrut să faceți, nu un stat pentru cetățenii din țările unguresci, ci numai pentru voi. Ear' noi să vă servim de material de consumat, pentru-că să puteți fi voi trainici și sănătoși, până când noi să murim și să fim îngropați în voi.“

Dar' nouă aceasta nu ne place, precum nu v'a plăcut nici vouă să fiți îngropați în absolutismul și constituționalismul nemțesc, măcar că acela era mai indulgent și mai tolerant decum sînteți voi. Și fiindcă nu ne place, pentru-că noi vrem ca lîngă voi să în-căpăm și noi în statul, care se-l clădim cu toții în bună înțelegere și în dragoste, — ne-am dus la Viena la Monarch, la factorul suprem constituțional, cu scop de a aduce lucrurile în vîagașul adevărat constituțional. De ce ar trebui și voi să vă bucurați“.

Ei însă, adevărații politici unguri, tocmai de buna înțelegere fug, și dragostea o răsplătesc cu urgie și persecuțiune, când ar pute, până la exterminațiune.

Ei scornesc în toate țiile tot alte minciuni despre Români, după-cum adevărat să tem de dreptatea românească și după-cum speră în slăbiciunea unor

Români neorientați și chiar degenerați, că le vor face vre-o treabă trădătoare, ca să se poată lăuda Ungurii, că Românii au făcut-o.

Trădătorii și degenerații sînt deochiați, cei neorientați încep a se orienta mai bine și vor să arete, că tot Românii sînt și Românii vreau să rămână.

Această împregiurare firească însă, pe Unguri îi infurie și mai tare, și de năcaz ei uită ce au dis ieri despre Români. Ieri adevărații Românii erau austriaci, fiindcă alaltăieri erau iedentități români și astăzi sînt panslaviști (!?) și mâne mai scie și Dumneșu sfîntul ce vor dică Ungurii despre Români, că sînt.

Nu au drept Ungurii să se supere pe Români. Dacă Românii sînt siliți să meargă la Viena, numai îngâmfarea ungurească e de vină, care n'a lăsat să se desvolte statul constituțional unguresc, după-cum dictează firea lui ca stat poliglot.

Că nu fac bine Ungurii, că agitează nebunesc între Români, ori-ce om cumințe ar trebui să înțeleagă. În Transilvania sînt o mână de Unguri între milioane de Români. Vreau ei, ca milioanele aceste să fie provocate asupra câtorva feci de mii risipiți ca făina orbilor printre Români? Ori se încred ei în noblețea Românilor.

Adevărat, că leul nu prinde musce, însă dacă îl tot îmboldesci și îl întăriți, se turbură și el, și odată leul turburat, nu scim cum se va pute înfrîna.

Este nebunia cea mai mare ce o pot face Ungurii, când se silesc în toate țiile să întăre pe un neam, care și ei dic, că este chemat să le fie rașim între oceanele de alte neamuri.

Ungurii ar trebui să-și tragă seama ce fac și ce cugete și la sfîrșitul faptelor lor. Să se lase de a veni în fiecare zi cu câte o furie ungurească de striviri, exterminațiuni, înfrîngeri și câte toate, care însuși iritațiune. Să se lase, și pentru-că să încungiure ridicolul, care se provoacă mai ales când după toate înjurăturile veți pe curajoșii, ținîndu-se de pulpana lui Moldován Gergely, ca de a scutitorului lor de primejdie.

REVISTA POLITICĂ.

Sibiu, 17 Iunie st. v.

Din parlamentul maghiar.

În ședința dela 25 Iunie n. în parlamentul maghiar a fost discuție foarte aprinsă. Deputații au primit în principiu leafă fixă pentru dinșii. Suma nu

s'a fixat încă, dar e mai mult ca sigur, că foarte generoși — când e vorba să deie din banii contribuabililor și pe seama lor — deputații o să voteze un spor la ceea-ce au primit până acum. Propunerea aceasta a fost adusă în parlament din partea deputatului Madarász. Opoziția prin organele deputaților Irányi, Horánszky, Beöthy și Visontai au fost contra intervertirii ordinii actuale. Ear' întru spriginirea propunerii lui Madarász afară de actualul prim-ministru și Boros Béni a vorbit și exprim-ministru, Tisza Kálmán. De sine se înțelege, că au triumfat guvernamentalii.

Tot în această ședință primul-ministru a răspuns interpelării lui Várady, care s'a declarat contra participării actorilor maghiari la expoziția artistică dela Viena. În răspunsul său Szapáry a aprobat participarea, ceea-ce a făcut pe Várady să nu ia la cunoștință răspunsul.

Expoziția milenară.

După-cum vestesce „Pester Lloyd“, expoziția nu se face cu ocaziunea sărbării jubileului milenar. Aceasta, dică oficiosul maghiar din pricină, că ministrul Wekerle a observat, că peste tot între industriașii maghiari nu prea se manifestă entuziasm pentru arangiarea expoziției. Deci banii ce s'ar cheltui pentru o întreprindere, a cărei reușită este problematică, ministrul va propune în comisiunea de expoziție să se întrebuinteze în alt chip întru ajutorul industriei maghiare. Cu minte ministrul-maghiar: scapă astfel Ungaria de un blam, de o expoziție, care se se termine cu deficit, ca și cea trecută.

Alegerile în Engiltera.

Atențiunea bărbaiilor politici este în prezent îndreptată foarte mult și asupra pregătirilor electorale din Engiltera. Luptă decisivă se va da între conservatori și liberali. Șeful acestora, bătrînul Gladstone, a și început agitațiunea. La 25 Iunie el a fost la Chester, unde a ținut un discurs electoral. „I-s'a întemplat aici și un incident: când s'a dus la clubul liberal, o femeie a aruncat asupra lui cu o peatră atingîndu-i fața. Din ferioire însă nu a fost rănit. Poporul l'a aclamat entusiastic. Gladstone susține home-rule, ceea-ce a îndemnat pe aderenții „armatei mîntuirii“ să scoată un manifest în favorul candidaților liberali.

Perechea regală italiană.

La 25 Iunie n. parechia regală italiană a sosit la Hamburg, unde a fost întîmpinată de împărăteasa Friderick, de principele moștenitor al Greciei cu soția și archiducesa Margareta cu logodnicul ei. Orașul a fost splendid pavosat. Foile germane și italiene găsesc o probă despre popularitatea triplei alianțe în primirea caldă ce i-s'a făcut în Germania regelui Umberto.

Regentul sârb.

În cercurile politice bine informate din Belgrad se dă ca sigură scirea, că în curînd primul ministru Pasici va înțălni, la o stațiune balneară din Austria pe exregele Milan, cu care va avea să se sfătuească în privința numirii regentului al treilea, în locu repositului Belmarcovic. Se crede, că această demnitate i-se va încredința lui Pasici.

Manifestațiuni de aderență.

Aseară și în decursul zilei de astăzi am primit următoarele telegrame și scrisori:

Ocenele-Mari, 23 Iunie n. Președintele secțiunii Ocenele-mari a Ligei pentru unitatea culturală a Românilor V'a expedit încă din 19 l. c. n. o telegramă de cuprinsul următor:

„Dr. Rațiu prin „Tribuna“. Pentru triumful cauzelor mari trebuie martiri. Creștinismul a triumfat prin răstîgnirea lui Christos! Causa sfîntă a Românilor va triumfa prin persecuțiile ce le înduri. Protestăm energic contra ne mai pomenitei barbarii, comise asupra Drului Rațiu. Curagiu! Luptați demni martiri! Noi vom fi totdeauna alături cu Voi și D-zeul părinților noștri ne va ajuta!“

Georgescu, preș. Ligei din Ocenele-m.; Lucaciu, secretarul Ligei;

Bistrița, 26 Iunie n. Cătră onor. comitet al partidului național român în Sibiu.

Aprobăm Memorandul așternut Tro-nului, precum și toți pașii întreprinși de comitetul partidului național român pentru cauza poporului român din Ardeal și Țeara-Ungurească.

Membrii deputației au fost mandatați noștri, pentru abnegațiunea lor le exprimăm recunoștință și le votăm încredere.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Reul ca obiect de poezie.

— A conferință. —

De

Dr. Francisc Brentano, prof. la univ. din Viena.

Cu învoirea autorului, tradusă

de

G. Bogdan Duică.

VII.

(Urmare)

Eu îmi aduc, ce e drept, aminte de un profesor, care în prelegerile sale judeca altfel asupra destiniții acesteia, nu ca Göthe. Nu-i vorbă, dică el, Krevn este fără îndoială nedrept, dar în același timp Antigona și are și nu are drept: drept are întrucît în conflict dintre legea d-zească și omenească ea se supuse celei d-zecești; însă nu are drept întrucît chiar prin această propunere, pécătul în contra legii omenești. Și în acest chip el avea norocul să aducă tragedia în concordanță cu pretinsa condiție a vinei tragice. Ci eu m'etm, că d-voastră nu veți admira tocmai age-rimea lui, și că la urma urmelor chiar veți crede, că vorbele lui au fost numai o dovadă, că eruditul domn înțelesese și comicul tot atât de puțin ca și tragicul, nebagînd doar' de seamă că se face de ridicol cu acest soi de înțelepciune. *)

*) Poate-că voină cineva să găsească cu ori-ce chip ceva incorect în purtarea Antigonei, să stărui asupra ideii de a socoti drept un cusur asprimea ce ea

Drept altă probă ne va slugi o piesă de Euripide. Acest puternic poet tragic, al cărui deplin chip se deosebește într'atât de multe privințe caracteristice de al lui Sofocle, ne dovedește cu cea mai neîndoioasă claritate, că tocmai acolo, unde el sau creațiunea lui este mai excelentă, în Hippolit, regula despre vina tragică l'a băgat și pe el tot atât de puțin în griji, ca și pe Sofocle.

O doarece față cu Ismene, în scena, cu care se începe tragedia. Poate-că acest „cineva“ va mai crede și că intenția poetului a fost ca Ismene să se înfățișeze drept chipul virtuții pline de modestie adevărat femeiască față cu caracterul surorii sale, care se prea încrede în sine după felul bărbatilor. Pe acest fel de oameni îmi iau voe a-i trimite la Goethe, care tâlcuiesc cu priceperea lui superioară și cu totul altele motivele poetului, și tocmai pentru aceea crede, că scena aceasta este de o însemnătate foarte mare. „Deoarece Sofocle voia să ne desvlească și înainte de sfîrșirea faptelor înaltul suflet al eroinei sale, trebuia să mai existe și a doua împotrivire (nu a lui Creon numai), pentru-că se se poată desvli caracterul ei, și această împotrivire se găsi în soră-sa Ismene. În această figură poetul a mai creat și o frumoasă pildă de medioritate, pe lîngă care cu atât mai evidență se arată mîrimea Antigonei, care se înalță tare deasupra unei astfel de pilde“.

Drept est, că unele vorbe ale Antigonei par a fi mai aspre decît merită Ismene să fie; dar și în această neînțelegere pentru sora mai slabă se arată mîrimea ei sufletească; inegalitatea face înțelegerea cu neputință. Și mai gîndiți și la agitațiunea momentului. Ea tocmai a primit veste despre rușinea ce a lovit pe frate-seu și e tocmai gata să abată această rușine printr'o îndrăzneală întreprindere, despre a cărei mîrime destulă probă este grozavul sfîrșit. Cine se o osîndească deci în serios pentru o vorbă disă în acea ferebă?

Domnia-voastră cunoașteți de bună-seamă cursul esențial al acțiunii, fie și numai din Phedra lui Racine, care a prelucrat acest subiect. Fabula este tot aceeași; numai că la Racine este Phedra persoana principală; ear' la Euripide Hippolit, precum ni-se arată și prin deosebirea titlurilor; accentuez aceasta anume, pentru-că teoria despre vina tragică are pretențiunea de a fi exactă numai cu privire la persoana principală. Dar' Euripide ni-l prezintă pe Hippolit, ca și Racine, ba chiar mai mult decît acesta, drept un suflet nevinovat și împodobit cu toate virtuțile, fiind un tînr curat, cu nobilă inimă, pentru a cărui sfîntă amintire fecioarele jertesc câte-o suviță din pîrlul lor, cu prilegiul veșnicei reînnoțiri a unei sărbări din Troezona. Și tocmai virtuțile lui, castitatea lui, credința lui stîrnit perire lui; ajuns de blăstîmul amăgîtorului sau părinte, noi îl vedem perind într'un chip vrednic de jale. *)

Și după aceste mărturii atât de limpezi din anticitate, se luăm și din evul nostru una, despre care se putem dică, că poate sta alături cu ele, — se luăm anume admira-trăgia a lui Shakespeare: „Romeo și Julia“.

Eu cred, că opera aceasta ar trebui — întru cât privesc pe Shakespeare să des-

*) Abia va fi de lipsă să observ, că poetul nu ia drept adevăr tîna faptul, că Hippolit negligează pe Kypri, din care pricină la începutul piesei servitorul este îngrijat de o posibilă supărare a fetei. Kypri nu ni-se prezintă în piesă ca o figură nobilă și venerabilă, ci ea o figură pécătoasă, astfel că la urmă Theseus erupe chiar în următoarele vorbe:

„De a ta rușine, Kypri, nu voiu uita nici-cînd“.

chidă ochii ori-cui înțelege măcar ceva din intențiunea poetului.

Aici ne stă în fața tînera nevinovăție. Nici o crimă nu apasă asupra tinerii părechi, dragălașe și plină de iubire. Biserica a îm-preunat mîinile ei în dreaptă căsătorie, bine-cuvîntându-i. *)

Și totuși soartea cea mai amară le răpescie fără de îndurare fericirea și viața.

Ei s'au căsătorit în taină și împotriva voinței părinților. Dar' ce i-a îndemnat să facă aceasta, n'a fost lipsa de iubire fiască, ci numai ura pătîmase a părinților lor.

Poate-că vr'un pedant va găsi și aici vr'o crimă ce reclamă penitență. Însă căt de complet ar fi atunci necunoașterea vederilor poetului! Aici nu se află nici o vorbă, prin care s'ar descoperi vr'un simf-ment de desaprobare. Mai mult poetul simte și deșteaptă și întru noi numai simpatia cea mai mare pentru tînerul și copila, care duși de iubirea lor, trec peste limitele urii familiare și ea învingători, le răstoarnă prin moartea lor; pentru-că îndușmăniții părinți, cuprinși de prea tîrzie căire, își întind mîna și se împacă lîngă trupurile tinerilor amănți. *)

În lături deci cu această teorie despre vina tragică!

*) Dacă trebuie să mai citez o pildă din Shakespeare, nu stau la îndoială, să citez chiar și pe Iulius Cesar. Piesa ar trebui să poarte adevărat numele: „Mar-us-Brutus“, căci el este adevăratul erou al tragediei, după-cum o recunoșc toți. Nu-i vorbă, vor-cede unui, că de este undeva evidentă vina tragică; apoi tocmai aici este; căci Brutus este doar' cel mai ales

Ea nu există nici în poezie, cum nu există nici în arta plastică, în care ea este suficient combătută prin ori-ce icoană a lui Christos bătut pe cruce. Șovăitoare cum este ea nu ne poate fi nici în perplexitatea noastră de nici un ajutor.

Și apoi chiar dacă teoria aceasta ar fi mai întemeiată, ea abia ar fi fost suficientă să compenseze prin citarea binelui unei certe armonii diutre vina și nenorocirea din tragedie, toate relele, care ni-se prezintă parte prin perderea internă, parte prin nenorocirea externă, astfel ca admiterea ei să se pară îndreptățită în vederea acestui scop.

Trebuie să căutăm așadar' alte explicații.

(Va urma.)

Între asasinii lui Cesar. Dar' osîndească unui faptă lui Bru ca o crimă, Shakespeare n'a condamnat-o, și evident este, că el este călăuzit de concepția lui Plutarh, care vede, că în toate acțiunile sale, și la aceasta Brut este condus numai de cele mai nobile motive. Arătarea lui Cesar nu-l îngrozește la amenințarea că s'or revadă la Philippi, el răspunde cu vorbe demne bărbătești: „Te voiu revede“. Înainte de a se arunca în pal' su' se, el dică cu nobilă mîndrie: „Dela această și nenorocirea eu am mai multă glorie!“decît vor agonisi Octavian și Marc Antoniu prin această mărșăvă învingere“. Chiar și dușmanii se ved siliți a se închina virtuții lui nepătate. Marc Antoniu dică: „Acesta era cel mai bun dintre toți Romanii. Numai el s'a unit din curată bunătate și spre binele comun cu ceilalți. Blandă i-a fost viața și elementele astfel s'au unit în el, încât natura s'a putut ridica să annule lumnii: „Acesta a fost un bărbat!“ și Octavian: „Potrivit virtuții lui s'el împlinim cu toată cinstea și cu sărbări de înmormîntare“ ș. a. m. d.

Dimpotrivă condamnă cu toată hotărârea procederea necorectă, neromânească, nesolidară și răuvoitoare a „Telegrafului Român” și a tuturor aceluia, care au aprobat și aprobată ținuta lui.

Conjurăm toată suflarea românească, ca în aceste momente solemne, prin care trece națiunea românească, fără șovăire să depună și jertfească interesele particulare sfintei cauze românesce.

Alexandru Szilasi, protop.; Dr. D. Ciuta, George Feldrihan, Mitru Cucu sen., Toma Stajarean, Teodor Pompa, Mitru Cucu jun., Mitru Ducun, Teodor Sângerzan, Mitru Urs, Aron Liki, Castan Beclenaș, Mateiu Windruf, Stefan Biligan, Mitru Nagy, Stefan Moldovan, Pavel Gindean, Mitru Luca, Clemente Moldovan, Vasile Biligan, Mitru Biligan, Mitru Sângerzan, Ioan Zegrean, George Mester, Maxim Cigu, Petru Crăciun, Mitru Zemeștean, Teodor Dorofteiu, Ioan Olariu, G. Linus, Mateiu Bottalm, Stefan Ungur, Pavel Beșan, Florea Mereșan, Teodor Ceuca, Dumitru Lup, Stefan Szosz, Mitru Cilimon, Mitru Rusu, Teodor Sasu, Alex. I. Oct. Suciu, Stefan Moldovan, Vasile Sângerzan, Mitru Beșan, Vasile Butuc, Dionisiu Login, Mitru Sângerzan, Pavel Sângerzan, Ioan Zegran, Stefan Cristaran, Teodor Moldovan, Mihai Dorofteiu, Mihai Buta, Nicolae Sângerzan, Vasile Bucila, Mihai Feldrihan, Mihai Sângerzan, Bucur Pavel.

Bozoviciu (Valea-Almagiului), 21 Iunie n. Domnului Dr. Ioan Rațiu

Manifestațiuni ca cele din Turda numai dela un popor sâlbatec și barbar s'au putut aștepta într'un stat constituțional. Nu ne-am indignat, căci sîntem obicinuți dela compatrioții noștri a întîmpina astfel de atentate, mai virtos atunci, când cu întîiere prețindem recunoașterea și aplicarea drepturilor noastre garantate în constituțiune.

Îți gratulăm pentru tăria sufletească, cu care ai suportat aceste lovituri; îți admirăm zelul și curajul în luptă și suferință, asigurându-te că: „Atât în rău cât și în bine, pururea vom fi cu Tine”.

Dimitrie Bogoeviciu, preot în Bania; Ioan Brinzeiu, preot în Bozoviciu; Petru Pișlia, plugar în Bozoviciu; Mateiu Thehaga, comerciant în Perova; Isaia Iovescu, forstvar în Bozoviciu; Paul Stroea, forstvar din Bania; Nicolae Novacovicu, preot în Gerboveț; George Dimitrieviciu, paroh instalat în Bozoviciu; Vuc Bihoiu, forstvar din Lăpușnic; George Străin, cojocar din Bozoviciu; Nicolae Terian, pensionist; Vasile Jenky, comerciant în Bania; Marcu Ciortier, angajat în pensiune din Bozoviciu; Ioan Stanoiu, locot, comerciant și proprietar în Bozoviciu; Alexandru Brancoirci, comerciant și proprietar în Bozoviciu; Daniel Radiogovits, comerciant și proprietar; Străin Moțiu din Prigor; Virgil Nediciu, comerciant în Bozoviciu; Daniil Verendean, învățător comunal în Bozoviciu; Ioan Pislea, învățător comunal în Bozoviciu; Ioan Attim, pensionist.

Lăpușul-unguresc, în luna lui Iunie. În numele tuturor locuitorilor din comunele române Groși, Larga, Suciul-de-sus, Suciul-de-jos și Lăpușul-unguresc, situate pe valea Tîbșului, noi subscriși, cărora zăcându-ne la inimă binele națiunii noastre, ca totdeauna, așa și de astădată, când vedem exportatoriunile tendențioase ale contrariilor noștri politici, care voesc a nimici activitatea partidului nostru național român, în care toată suflarea adevărat românească își pune încrederea, aprobăm sus și tare așternerea Memorandului la Înalțul Tron, și îi exprimăm deplină noastră încredere în toți pașii ce l'a făcut până acum în interesul națiunii, și totodată îl rugăm, ca sarcina grea, care a luat-o asupra-și în apărarea drepturilor noastre, să o continue cu abnegațiunea de până acum; din contră, cu mare indignațiune condamnăm acele foi române și cu deosebire ținuta păcătoasă a „Telegrafului Român”, care în alt sens, și nechemat, fără consensul națiunii, își exprimă părerea sa condamnabilă, pe care cu regret le respingem.

Ear' contra vandalismului dela Turda protestăm înaintea veredictului întregii lumi civilizate, care act de nerușinare a dat un testimoniu în mîna Europei culte, spre a se convinge de starea deplorabilă, în care se află mult cercata noastră națiune; când bărbații noștri, în care națiunea își pune încrederea, sînt atacați într'un mod atât de sîlbatec, în contra simțului uman, — dar' să seie contrarii, că suferind ei, plăgele lor le simțesc națiunea ai cărei conducători sînt. Atacat fiind bărbatul iubit al națiunii, noi sîntem atacați. Plăngerile Stimatei Doamne Rați și a celorlalte familii atacate, au rînit inimile noastre, și din parte-ne țicim, că pentru poporul român au suferit. Sau doar' cugetă contrarii noștri politici, că prin astfel de proceduri ne vor întîmida? dar' fie siguri, că aspirațiunile unei națiuni prin atari acte, nici-cînd nu le vor înăduși, căci cauza noastră dreaptă odată trebuie să triumfeze.

Nicolau Pop, Ioan Budu, Nicolau Gherghel, Ioan Pop, George Bota, Nicolau Pop, Ilie Pop, agronomi români, în numele sâtenilor români din comuna Groși, — prin N. Pop.

Gavrila Bozga, Teodor Bozga, Leonte Bozga, George Bozga, econom; Sofroniu Bozga, Ilie Bozga, Boca Luca, George Bozga al lui Nistor, Nicolae Bozga, Samoil Clep, agronomi români, în numele locuitorilor români din comuna Largat.

Gregoriu Popescu, Damian Coșciș, Stefan Nechita, Ioan Oniga, Lazar Filip, Ioan Nechita, Ioan Oniga al lui Pălăguți, Ilie Lazar, în numele plugarilor români din Suciul-de-jos.

Gabriil Bizon, Ioan Marchiș, Ioan Tutuța, Iacob Tutuța, Ioan Burzo, Stefan Burzo, Vasile Burzo, Gavrila Burzo, Stefan Burzo, al lui Dumitru, Gavrila Marchiș, Ioan Burzo al lui Vasile, Teodor Burzo al lui Vasile, Teodor Burzo al lui Ioan, Pahone Chindriș, Teodor Chindriș, Mafteiu Chindriș, Ioan Bizo, Filip Burzo, Atanasii Pop, Teodor Ilieș, Ioan Budu al lui Ioan, Ioan Bude, Petre Corne, Ioan Burzo al lui Onutiu, Simion Burzo, Ioan Burzo al lui Simion, Grigore Opris, Ioan Opris, Ioan Ropan, Vasile Ropan, Vasile Pașca, Stefan Muresianu, Grigore Pop, Teodor Lazar, Ion Pașca, Ioan Oltean, în numele tuturor locuitorilor români din Suciul-de-sus.

Vasile Mustea, Teofil Grigorescu, Aureliu Farcaș, Constantin Crifoc, Ioan Cohan, în numele locuitorilor români din Lăpușul-unguresc.

Chișineu, 27 Iunie n. (Tel. part. a „Tribunei”). Domnului Dr. Ioan Rațiu. Condamnăm vandalismul dela Turda și reprobăm apucăturile „Telegrafului Român” din Sibiu; totodată Vă asigurăm despre recunoașterea și devotamentul nostru.

Dr. George Popovici, Mihai Veliciu, Grigoriu Mladin, Terențiu Mladin, Terențiu I. Ursu, George Caba, Petru Tulcu, Telore Vutan, Mihai Mladin, Corneliu Ardelean.

Iclod, 25 Iunie n. Declarație. Aderăm cu trup cu suflet la întreaga atitudine politică de până acum a bravului nostru comitet actual al partidului național român, și-i jertfim fiiescile noastre sentimente de mulțumită și gratitudine, căci sub drapelul: „Vox populi, vox dei” calcă pas de pas pe placul și după inima fiecărui adevărat Român.

Dorim anii lui Nestor ilustrului seu șef dlui Dr. I. Rațiu, acestui Prometeu al națiunii române din Ungaria, strigându-i „Osana”!

Rami uscați ai anticului stejar român, considerăm pe toți acei preținși frați ai noștri, care numai ca cameleoni și liliaci se plimbă pe trunchiul și coroana falnicului arbore!

Ioan Docolin, Manoilă Barna, Aftin Barna, Nicolau Laț, Ioan Laț, Atanase Rotar, Dumitru Barna, Nicolau Docolin, Onisie Părau, Petru Laț, Ioan Barna, Constantin Barna din Lita, în numele întregii comune. Isif Lita, preot; Novea Docolin, cantor; Augustin Laț, proprietar; Ilie Rotar, econom; Vasile Laț, econom; Gligor Bian, econom; Alexandru Bian, Chirion Tilea, Teodor Demian, Login Sălcudean.

Obregia, 26 Iunie n. Declarațiune! Pe cât am fost de însuflețit pe timpul așternerii Memorandului la Înalțul Tron, fiind acela: oglinda fidelă a suferințelor noastre — pe atât ne-a indignat purtarea ostilă și nedemnă a diarelor „Telegrafului Român” și „Luminătorului”, cum și regretabila încercare din Brașov spre a ne desbina în luptă pentru existența națională. — Casul dela Turda nu ne surprinde, avînd în minte scene cu mult mai revoltătoare. După toate acestea țicim numai că: ducerea Memorandului la Înalțul Tron s'a făcut amărut dorințelor noastre. Condamnăm purtarea dișelor diare și blăstămăm cu lacrimi în ochi pe fiecare, care în aceste împrejurări se face vîndător. Gratulăm diareului „Tribuna” petru ținuta românească și curajul, cu care luptă pentru drepturile poporului apăsător.

Petru Șerbu, George Popa, Isidor Stoniu, Cula Șerbu, Mihailă Lupea, Onuc Breaz, Lazar Trifan, Ioan Lupea al lui Simion, Andrei Totojan, Aron Popa, Todor Voicu, George Geler, Mihailă Florea, Vasile Stonas, Vasile Lupea, Blăjan, preot; Nicolau Cămpăan, Simion Lupea al I. Simion, Stefan Aldea, Ioan Bobișan, Petru Bobișan, Dănilă Ciontea, Iacob Breaz, Dumitru Breaz, Vasile Lupea, Ioan Popa, Milian Ciontea, Andrei Lupea, Vasile Panța, Nicolae Ciontea, Ioan Manarașan.

Cioara-inferioară, 15 Iunie n. Onorată Redacțiune! Românii din Cioara-inferioară protestăm cu solemnitate contra vandalismului dela Turda, și credem, că barbarii asiatici cât de curînd vor da cu fruntea de pragul ușii!

Bravului președinte al partidului național român Dr. Ioan Rațiu și comitetului național român le mulțumim din inimă pentru cele întreprinse până acum în cauza română și le țicim: „curagiu! Înainte numai pe calea apucată și noi Vă vom sprigini și urmări până la ultima picătură de sînge!!

Mai mulți Români din Cioara-inf. și giur.

Cetatea-de-Baltă, 26 Iunie nou. Exprim profundul regret domnului Dr. Rațiu și familiei diinsului pentru cele suferite și țic: Fericici sînt cei gonici pentru dreptate, că accia se vor bucura!

Doresc, ca și pe viitor să fie totdeauna în fruntea națiunii noastre, luminând ca o lumină prin întunec și reversând razele culturii sale peste noi. Sprigulul tuturor Românilor verzi nu-i va lipsi.

B. Lupescu, comerciant.

Năsăud, 22 Iun. n. Declarațiune. Aprobăm întru toate pașii comitetului central român. Aprobăm Memorandul și pașii întreprinși de deputațiunea care l'a subșternut la Monarch și ne declarăm solidari întru toate.

Condamnăm cu adîncă mîhnire sufletească politica de tradare națională a „Telegrafului Român” și conșoșilor dimpreună cu toate denunțările false și antinaționale.

Declarăm, că comitetul central de noi a fost ales, și deputații merși la Viena au fost într'adevăr trimiși noștri, și toți acestia dorința noastră au îndeplinit.

Condamnăm și desprețuim vandalismul barbar comis la Turda, și considerăm, că un popor cult își poate în un mod cinstit exprima desaprobară față cu un act, — barbaria dela Turda denunță proveniența asiatică barbară a comișiatorilor.

Exprimăm profundele noastre regrete dlui Dr. Rațiu și stimatei familii pentru injuriile și dauna suferită, și-l asigurăm de profundul nostru devotament și respect.

Rugăm pe anteluptătorii noștri să meargă mereu înainte și sprigulul necesar din partea noastră nu va lipsi.

Mihailă Cornea, Teodor Ionaș, Petru Lupu, Ioan Cosma, Ioachim Pop, Isif Leuca, Petru Catarig, Nicolau Pop, Iacob G. Pop, Vasile Vasiliki, George Chitul, Leon Pop, Iacob Bichigean, George Cosmulei, Pupeza T. Luca, Leon Nescentiu, Paul Chita, Petru Ilieș, P. Alexiu, Mihailă Onișor, Terente Poarel, Constantin Suciu, Ioan Miron, Dumitru Tomuță, Constantin Anton, Teodor Rus, Nicolae Nes-

cuț, Irimie Urite, Ilie Androne, Ioan Pavelia, I. Lupoliu, George Catul, Leon Nescuț, Mihai Catul, Augustin Anton, Ioan Coșercăriță, Grigore Gavriliuț, Dumitru Anton, Mihail Anton, Teodor Nistor, Ilie Ungur, Nicolau Gavriliuț, Nicolau Anton, Tanase Todoran, M. Grigore, George Anton, Mihail Stefan m. p., Vasile Stefan m. p., Clemente Toma, Simeon Catarig, Vasile Dumbrava, Vasile Corușiu, Dumitru Cinbulea, Clemente Pavelia, Gavrila Janul, George Cristea, Iacob Furcea, Vasile Morariu, George Mutu, Mafteiu Ceuca, Pantilimon Mutu, Chirilă Pascu, Vasile Martin, V. Pascu, Aurel Farcaș, Toma Dedea, Ioan Ceuca, George Morariu, Gavrila Cristea, Alexă Iacob, Ioan Pascu, Sidor Pop, Nicolae Ceuca, George Fetincan, Ioan Predan, Gavrila Ostace, Vasile Ursu, Nicolae Pop, Avacom Zegrian, Todor Lari, Anchiidim Galtone, Gavrila Ștefanuț, Pavel Morariu, Casian Zinbulia, Ioan Janul, Todor Belteag, Nicolae Butaciu, Petru Simonescu, Anton Precup, preot; Teodor Mureșian, Ioan Lăzăricei, Vasile Doboca, Dumitru Linu, Ger. Clape, Nicolae Moldovan, Dumitru Acul, Clement Doboca, Ioan Linul, Iacob Teran, Miron Doboca, Sidor Bohay, Tanase Oleritz, Ioan Runcan, Nicolae Zircan, Asente Pop, Stefan Pop, George Stefan, Leon Morariu, Alexe Ionaș, Iacob Pop, Gavrila Feti.

Tîr, 26 Iunie n. Declarațiune. Subscriși declarăm solemn, că pasul în adevăr „românescu” și demn de respectul fiecărui Român adevărat cu inimă nobilă și suflet nemaculat, întreprins din partea comitetului național român, în frunte cu mult iubitul și adoratul — marele nostru conducător: Dr. Ioan Rațiu, spre a subșterne Memorandul la Înalțul Tron, a fost dorința noastră comună; ear' de altă parte reprobăm cu dispreț și ură, vrednică de mișei trădători de națiune, atitudinea „Telegrafului Român” și a „Luminătorului”, pe care o considerăm de o adevărată tradare a intereselor noastre naționale, de o pată, ce vecinic nu se va pute șterge de pe fruntea „culpabilului”, și care vecinic îi va apăsa sufletul înegrit de păcatul celei mai josnice lașități și infamii.

La multe țile fericite „marele” nostru luptător național, care a suferit cu pacient barbarismul scitic al hordeilor turdene, și care s'a înfățișat înaintea inimicilor seculari, cu inimă curajoasă, față liniștită și blîndă, căci ținea în mînă „dreptatea”, întocmai ca și apostolul lui Christos: „crucea”. Înainte pe calea apucată! Piară trădătorii! Piară nerușinații calumniatori! „Cel-ce este” va supraviețuia asupra omenirii! Trădătorii vor da oarecîndva seamă, de nu înaintea noastră și a urmașilor noștri, cel puțin înaintea Tronului Marelui D-șeu. Domnul e cu noi, căci „dreptatea” ne însoțește. Înainte dar'! Românismul va triumfa!

În numele mai multora:
Făgărășan.

Betlean, 27 Iunie n. Subscriși prin aceste declarăm, că toți pașii făcuți de comitetul central al partidului național-român, cu deosebire actul în veci memorabil al așternerii Memorandului la Înalțul Tron îl aprobăm, ear' ținuta păcătoasă și trădătoare de sîngele seu a „Telegrafului Român” și a „Luminătorului” din suflet ocondamnăm. Să trăască bravul nostru conducător Dr. Ioan Rațiu și întreaga deputațiune încredințată cu așternerea Memorandului la Viena!

Precum se stinge fumul să se stingă, precum se topesc ceara de față focului, așa să piară păcătoșii dela față lui D-șeu, eară dreptii să se veselească.

Gregoriu Pușcariu, paroh-protopop; Ioan Diugan, învăț. rom. grcat.; Simeon Moldovan, proprietar; Vasiliu Têrgoveț, proprietar în S.-Magiaruș, Ioan Morar, păpușar; George Christos, croitor; George Morar, proprietar; Grigore Rocean, Vasile Morar, Lazar Moldovan, Ilie Mircea, păpușar; G. Moldovan, măsar; Ilie Crișanu, Pantilimon Moldovan, G. Rocean, Ioan

Sfagău, P. Christos, N. Chendrian, P. Cărcu, G. Cărcu, I. Rocean, Ioan Pop, Moică Cărcu, toți proprietari.

Ragla, în 22 Iunie st. n. Subsemnați aprobă întru toate pașii făcuți de către comitetul central-electoral al partidului național român, cum și a deputațiunii însărcinate cu prezentarea Memorandului la Preafaltul Tron. Desaprobă însă și condamnă ținuta foilor române, care părăsind calea cea adevărată și interesele naționale, s'a înghătat la mașina distructivă a adversarilor noștri — mai cu seamă a „Telegrafului Român” și „Luminătorului”, care în defigurarea adevărului emulează în neadevăruri chiar cu cele mai ostile foi străine.

Mai departe dăm expresiune profunde noaste indignări la sălbateca purtare a Turdenilor, care au atacat nu pe dl Dr. Rațiu, ci întreaga națiune română, violînd celei mai sfinte drepturi cetățenesci. — Oribila faptă ne umple de teroare și ne înșufă cele mai juste îngrijiri pentru liniștea și pacea, care atât de mult o dorim.

Elia Posmușan, preot gr-cat. local; Teodor Adatse, curator bis; Vasile Mărginean, cantor; Vasile Mărginean, econom; Mihailă Mărginean, econom; Grigore Romanu, econom; Ioan G. Zevoian, econom; Ioan Mărginean, Antoniu Adăce, econom; Ioan Roman, făt bisericesc; Teodor Roman, econom; Mihailă Simion, econom; Ioan Rusu, econom; Vasile Adăce, econom; Vasile G. Lobonțiu, econom; George Iedean, econom; Teodor Botta, econom; Ioan Bucilă, econom; Grigore Adăce, econom; Teodor Tresneu, econom; Ioan Păcurariu, învățător.

Aiton, 25 Iunie a. c. Lumea cultă s'a revoltat și indignat până în mîdulari auzind despre bigotismul din Turda; dar' cu atât mai virtos ne-am indignat noi cesti din giurul „clubului întunecos”. Trezi sîntem deci toți, căci ei ne-au trezit!

Apoi aderînd întru toate cu pasul făcut de delegați țicim, înaintea Die Dr. Rațiu, căci sîntem în preajma ciasului al doisprezecelea!!

Sus inimile, jos cu... frica!!!
În numele mai multor învățători din giurul Turzii:

Petru Conda, învățătorul Aitonului.

Toplița, 27 Iunie n. (Telegramă particulară a „Tribunei”). Aprobăm ținuta comitetului național și condamnăm poziția acelor foi române, care mină apa la moara dușmanilor. Trăescă bravul președinte Domnul Dr. Rațiu! Înainte cu Dumneșeu. Națiunea Vă urmează!

Opincarii români din Toplița și giur.

Bistrița, 21 Iunie n. Domnului Dr. Rațiu, președintele comitetului, Sibiu și Turda. Barbația și abnegațiunea D-Tale, deamă de un Român brav, agitează simpatile și frățietatea tuturor Românilor. Mai alăturându-se la aceste, conștiența și mulțumirea inimii D-Tale, că ai împlinit o bărbătească și românească datorință mergînd în fruntea acțiunii și deputațiunii românesce: din întîlnirea tuturor acestor sentimente se naște un avînt și o tărie covîșitoare brutalităților din Turda. Protestăm contra vandalismului.

Să trăască Dr. Rațiu mulți ani în fruntea noastră.

Trăescă nobila doamnă, trăescă familia Rațiu!

Gabriel Manu, avocat; Dr. Demetriu Ciuta, Dr. Gavriliu Tripon, Alexandru Szilay, Mateiu Botta, Mitru Rusu, Toader Sasu, Alexandru P. Oct. Suciu, Stefan Moldovan, Vasile Sângerzan, Mitru Beșan, Vasile Butuc, Dionisiu Log, Mitru Sângerzan, Pavel Sângerzan, Ioan Zegran, Pavel Beșan, George Feldrihan, Florea Mereșan, Toader Ceuca, Dumitru Lup, Stefan Sas, Mitru Cilimon, Stefan Kristavan, Mihai Dorofteiu, Mihai Buta, Nicolae Sângerzan, Toader Moldovan, Vasile Bucila, Mihai Feldrihan, Mihai Sângerzan, Pavel Bucur, Mitru Cucu, Toma Stajarea, Todor Pompa, Mitru Cucu,

jun., Mitru Ducun, Mitru Ursu, Aron Liki, Teodor Sângerzan, Costan Beclenas, Mateiu Windruf, Stefan Biligan, Mitru Nagy, Stefan Moldovan, Pavel Gindean, Mitru Luca, Clemente Moldovan, Vasile Biligan, Mitru Biligan, Mitru Sângerzan, Ioan Zegrean, George Mester, G. Linus, Maxim Cigu, Petru Crăciun, Mitru Zemestean, Toader Dorofteiu, Ioan Olariu.

Întruniri pregătitoare.

(Raport special al „Tribunei“.)

București, 12 Iunie.

Barbariile dela Turda au alarmat lumea cultă; presa străină califică brutalitatea maghiară ca un ce ne mai pomenit în veacul nostru. Și dă, nu e mirare, dacă ați toți Româniți sunt aprinși și agitați; nu e mirare, dacă ați întreaga Țeară-Românească ferbe și clocotul ei așteaptă momentul când trebuie să izbucnească. O mișcare puternică entusiasmă frământă toate sufletele românești. Este mișcarea oamenilor, care ori-cât de răbdurii și pacnici, trebuie să-și înalte glasul când ved, că vandalismul odioșilor vecini n'are margini. În ei s'au lovit; în carnea lor s'a tăiat. Și când urletul turbaților dela Turda și devastările păreau pe nesfârșite, Țeara Românească a fost sguduită dela un colț până la celalalt.

Tineretul cu entusiasm cald, cu inimă largă a dat cei dintâi expresiune legitimei lor indignațiuni; indignațiuni, de care este ați cuprins tot pământul Țării-Românești.

În seara zilei de 8 Iunie, peste 500 stud. universitari prin cuvântări aprinse de cel mai sacru patriotism au protestat energic și solemn în contra brutalităților dela Turda. Tot în aceea seară au hotărât să trimită telegramă regelui Carol, ca el, ca om și ca rege în numele poporului sau să vorbească prietenilor neamului nostru și să le spună, că noi nu putem adera la tripla alianță, că vremea trei milioane de frați gem sub „libertățile“ ungurești și că vremea avem de vecini niasă ființe turbulente și destructive.

Și tot atunci s'a hotărât ca pe Duminecă (14 Iunie) să se țină un meeting monstros în capitala țării. Întreg poporul din regatul României să fie invitat și să iee parte la adunarea ce va avea să stigmatizeze în fața Europei vandalismul dela Turda și să spună lumii, că noi și ca oameni cari mergem cu spiritul veacului nostru și ca Români protestăm vedând, cum 3 milioane de frați sunt amenințați în cel mai uricios mod.

Aceste le-au hotărât studenții ei în de ei, ca nimeni să nu poată dice, că au fost puși la cale.

Și luate aceste hotărâri ei s'au format un comitet, care a redigat un apel către întreaga țeară.

Mișcarea astfel pornită de studenții universitari s'a lăpă, a prins și ați în fruntea ei s'au pus oamenii maturi, s'au pus bărbaii români, cari pot să-și ridice glasul când vorba este de apărarea neamului nostru. Adunarea de Duminecă dar' nu va fi a studenților, este a întreg poporului românesc.

Însă cea mai importantă întrunire pregătitoare a fost cea din seara de 11 Iunie. Sala cea mare a universității era tescută; prin antîmbrare, pe scări și pe ulițe lume, lume de oameni. Nu numai studenți, dar' și profesori, literați, deputați, senatori, și unii dintre fruntașii țării au luat parte la această întrunire. Puteam aminti câteva nume: Al. Orăscu, Gr. T. Brătianu, C. Fleva, P. Grădișteanu, Em. P. Porumbariu, Dr. Rafiu, Dr. Șabuer, Tudori, Vasile Maniu dela Vrancea, N. Xenopol, C. A. Rosetti, C. C. Dobrescu și alții.

Și înălțări a fost momentul când ședința s'a deschis. Stud. Antonescu luând cel dintâiu cuvântul a dis între altele, că studenții protestează nu numai în contra vandalismului ungurească, dar' protestează totodată și în contra acelora, care cu orice preț voesc să turbure pacea și să oprească evoluțiunile naturale în viața unui popor, căci la hotarele orientale ale Europei, megieș cu noi, se complotează la lumina zilei, în cel mai sfruntat chip în contra păcii generale.

Un alt stud. Polierat, face istoricul nevărilor barbare, trece la sistematicele persecuțiuni ungurești, se oprește la oribilele scene petrecute de curând în Turda și face apel ca întreaga țeară să se ridice și să protesteze.

A venit apoi rîndul fruntașilor țării. Dl. P. Grădișteanu felicită entusiasta tinerime universitară.

Și dă, că țeara poate fi mândră de ea și sigură de prosperitate. Bătrâni, pot să dică cu deplină liniște: Acum slobozește Doamne pe robul Țării în pace, căci țeara aceasta are oameni, care se conduc la limanul s'au.

Amintesc apoi, că în seara aceasta s'au adunat toate colorile politice, liberalii, conservatorii, democrații, dovadă, că ideile mari

ale românismului, cestiunile vitale ale poporului sînt și ale patrioților, de ori-ce nuanță ar fi ele.

Și după-ce spune, că acum mișcarea a pornit de jos în sus, profesce tinerilor, că lor le este dat să vadă împlinite visurile bătrânilor.

Și dl. Al. Orăscu a adresat puține, dar grele cuvinte.

Popularul Fleva istorisește, că pe vremea când studia în Italia era uimit de neîntrecutul entusiasm al tinerilor italieni în lupta lor contra Papii și pentru unitatea Italiei. Același joc sacru, același entusiasm îl găsece ați și la tinerimea română și-l simte și-l adună. Trece apoi la turbatele scene din Turda și dăce: Quod vult Iupiter perdere prius dementat și Ungurii și-au perdit sârta, și-au perdit mintea. În treacăt amintesc de congresul păcii din Italia, de moțiunea făcută de el și primită de congres, și încheie, că noi nimeni nu declarăm războiu, în că noi admitem decât războiul de idei, dar' când ni-se declară războiu, atunci toți Româniți sînt în picioare ca să-și apere pământul, credința și limba.

În urma acestor învâpăiate cuvântări stud. Iliescu face apel la cetățenii prezenți ca să dea toți concursul lor mișcării studențești, care acum a devenit a întregii națiuni.

Și omul cu largă inimă românească, înecat de emoțiune, dl. Gr. S. Brătianu, stăruie ca studenții să fie cât se poate de calmi, să fie demni în protestul lor, acum al țării, și să se ece la înălțimea chemării și a culturii lor.

După aceste comitetul executiv al studenților și al cetățenilor se retrage și într-o ședință secretă alcătuesc programul meetingului. Despre acesta, despre adunarea și protestul țării ce va avea loc Duminecă în 14 Iunie vă voi raporta cât de în grabă.

Și acum un lucru ce mai presus de îndoeală este, că nu studenții, nu irredentiști, nu oameni puși la cale inscenează aceste energice mișcări de protestare; le însucecează jignitul simțământ al umanității. Cultura și ideile veacului nostru, de cari Româniți sînt pătrunși, au fost aduce isbite de mârșevia medievală a Ungurilor și nu noi sîntem de vină, dacă ați și liberalii, și conservatorii, și toți Româniți își dau mîna și-și înalță glasul ca întreaga Europă să-și audă. Căci nu numai în București, dar' în toate orașele din țeară se signaleză astfel de mișcări.

Paul.

CRONICĂ

Înmormîntarea directorului gimnazial Mauriciu Guist s'a făcut Sămbăta trecută participând un număr deosebit de mare din toate păturile sociale ale orașului fără deosebire de naționalitate și confesiune. Reposatul a meritat pe peplin această ultimă onoare, deoarece ce nu s'a distins numai prin știință, ci și prin purtarea sa lipsită de orice preocupare mai ales în privința națională: a fost un fiu credincios al națiunii sale, dar' în același timp și condus de sentimente prietenești îndeosebi și față cu tineretul neamului nostru.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Arad, 28 Iunie n. (Tel. part. a „Tribunei“). „Alföld“, publicând adresa Aradanilor provoacă societatea maghiară a lua poziție față cu Români, ca ori să se plece ideii de stat maghiar, ori să-și sdrobească. Repetarea vandalismului dela Turda s'a făcut cu demonstrațiuni de stradă înaintea reședinței episcopului Meșianu, a locuinței lui Aurel Suciu și altor Români, cu sbierături sêlbaticce „Abzug Mangra“, „abzug Suciu Pop“ și „le az olahokkal“.

Viena, 28 Iunie n. Cetățenii de aici pregătesc Maiestății Sale la reîntoarcerea din Brunn o primire grandioasă.

Arad, 28 Iunie nou. Aseară s'a adunat o mulțime mare înaintea locuinței lui Aurel Suciu și i-a făcut un șari-vari din cauza participării sale la mergerea Românilor la Viena. Poliția a oprit aceasta.

Londra, 28 Iunie n. Regele României a sosit. A fost primit cu ovațiuni.

Berlin, 28 Iunie n. Lăfărea holerei în Rusia produce mari îngrijiri. Bursa e neliniștită din cauza aceasta.

Bibliografie.

„Transilvania“. Foia „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“. Această foie ese la 15 a fiecărei luni. Redactor: Z. Boiu. Anul XXIII. Nr. 6 are următorul cuprins: Școala civilă de fete cu internat. Încercare. — Aniversarea a 80-a a dlui George Barițiu. De Z. Boiu. — Rhaeto-Romanii. De P. Broșteanu. — Sînt Români din Dacia Traiană descendenți ai colonilor romani și ai poporului dac rămas aci și după cucerirea romană, ori nu? de Cibleșanul. — Instrucțiunea istorică în școalele medii și cartea dlui profesor. Vasile Goldiș: „Istoria universală pentru clasele secundare, vol. I, evul vechiu. De Dr. Ioșif Blagă. — Navigabilitatea Olului. De O. Boicu. — Dela Academia-Română. — Din cronică lunară. — Bibliografie. — Procesele verbale, ale comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, luate în ședința dela 14 și 21 Maiu st. n. 1892. — Consemnarea contribuțiilor făcute în favoarea școlii de fete a „Asociațiunii transilvane“. — Premiul anonim de doi napoleoni în aur.

„Foia Diecesană“. Organ al eparchiei greco-orientale române a Caransebeșului. Apare în fiecare Duminecă. Redactor Dr. Petru Barbu. Anul al VII-lea. Nr. 24 dela 14/26 Iunie 1892 are următorul cuprins: Poziția geografică a Tibiscului. — Explicarea faptelor sfinților apostoli. De Mihail Juiă. (Urmare.) — Varietăți. — Pentru coruri. — Bibliografie. — Licitațiune minuendă. — Concurs. — Anunțe.

„Familia“. Apare în fiecare Duminecă în Oradea-mare. Proprietar, redactor și editor Ioșif Vulcan. Anul XXVIII. Nr. 24 dela 14/26 Iunie are următorul cuprins: Sărăcia, fericirea și munca. Poezie de G. Sion. — Fata cu inimă de ghiță. Novela. De Volunția Belle. (Urmare și fine). — Dorul Pesie de Elena Veronca. — Martiră! Dramă în 5 acte de Adolphe d'Ennery și Edmond Tarbe. Traducere de N. A. Bogdan. (Urmare). — Aforisme din igiena alimentară. De Dr. G. Crăinicean. — Proverbe. — Salon: Pe gânduri. (Cu ilustrațiune). — Bonboane. — Literatură și arte. — Teatrul și muzică. — Biserica și școala. — Ce e nou? — Oglinda lumii. — Descoperiri și invențiuni. — Felurimi. — Căldarul săptămânii.

A apărut de sub presă și e pus spre vîndere la „librărie școlară“ C. Sfetea din București:

Povățitorul spre întrebuințarea tabelelor de părete pentru scris și citit, publicate de minist. cultelor și instrucțiunii publice, precum și pentru tractarea Abecedariului român de V. Gr. Borgovan, directorul școlii de aplicație de pe lîngă școala normală de instituitori din București. Prețul lei 1.50.

A eșit de sub tipar și se află de vîndere la toate librăriile din România următoarele cărți:

„Napoleon Bonaparte la școala din Brienne“, „Napoleon Bonaparte în Italia“ și „Napoleon Bonaparte în Egipt“.

Căldarul zilei

17/29 Iunie 1892.

Julian. Emanuel
Gregorian. Petru și Pav.
Seara: 4.5, spune 8.0.

Buletin meteorologic.

Sibiin, 28 Iunie n. 7 care dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 754.6)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vîntului
Observată	Diferența din prețea		
729.1	+4.6	+16.0	+21.2+14.3
			SO

Din țeară 25 Iunie n. 7 care dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura după Celsius	Vîntul direcția	forța
Budapesta	764	+16.4	—	—
Sătmar	763	+1.2	SV	2
Cluj	762	+17.8	—	—
Orșova	763	+2.4	N	1
Arad	764	+21.2	NO	4
Panciova	762	+23.8	NO	8

Sosiți în Sibiin.

La 28 Iunie n.

Hotel „Neurhrer“. Györke, profesor, din Făgăraș Alexiu Berinde, protopop, din Seini Walter, sublocotenent, din Mureș-Ogorheiu. Baroni Băniș, sublocotenent din Sighișoara. Baroni Apor Găbor, comite-su-rem, din Timișoara.

Economie.

Starea sîmînturilor în Ungaria. După rapoartele oficiale despre starea sîmînturilor al cu incurs la ministerul de agricultură dela 12 până în 25 Iunie, temperatura și în cele două săptămîni trecute a fost nefavorabilă; grindină, furtuni și rupturi de nor au causat multă pagubă. Regina și tăciunile au început a se lăp. Cerealele au dat îndrêr. Prospecele de recoltă pentru grâu atît în privința calității, cît și a cantității sînt diferite în toată țeara. Sêcara promise în general numai un produs mediocru. Orzul de toamnă partea cea mai mare promise un rezultat bun, în vreme-ce cultura de primăvară în urma pustiirilor ce a suferit prin vermi va da un rezultat foarte diferit. Ovêșul partea cea mai mare stă mulțumitor. Rapița dă un rezultat în prevalență slab. Cucuruzul, în urma timpului ploios, partea cea mai mare e plin de buruiană. Păstăioasele, zarzavaturile și cartofii se află în bune condițiuni, deasemenea rapița de zahăr și de nutreț se desvolță frumos. Plantele de nutreț au suferit pagube însemnate din cauza ploii și a creșterii apelor. Viile partea cea mai mare sînt slabe; poamele promise pe alocurea un produs bun.

Imprumutul român de 5% de 37,500.000 fr. Cetim în „Curierul Financiar“: Subscripția la imprumutul de 37,500.000 franci a avut succesul la care ne așteptam. El a fost cu prisos acoperit la Berlin, unde subscripția s'a închis încă din prima zi, deși ea trebuia să urmeze și a doua zi.

Germanii neavînd obiceiul de a face mare șgomot în giurul subscripțiunilor publice, ei se mulțumesc a vedea plasat imprumutul și a renunța să continue mai departe o subscripție, care n'ar avea alt rezultat, decât acela de a împovăra lucrările și a ține lumea fără folos în mișcare.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiunile efectuate în 12 Iunie v. 1892.

Th. Dimitriadis lui U. I. Negroponte, grâu 2500 hect., 10.25 lei. Gard. & Marcheto lui Chrisoveloni fr., porumb 3250 hect., 7.75 lei. U. I. Negroponte lui Dreifus fr. & Co., porumb 1100 hect., 8.10 lei. Balan & Șeitan lui M. Schmierer, porumb 2500 hect., 7.87 1/2 lei. Balan & Șeitan lui M. Schmierer, porumb 1000 hect., 7.87 1/2 lei. Șelharopol lui M. Roth & Co., porumb 1000 hect., 7.80 lei. N. V. Perlea lui O. Silberstein, mei 1000 hect., 6.70 lei. P. Arion lui Weing. & Etling, grâu 800 hect., 9.70 lei. Alexandrescu lui M. Schmierer, porumb 400 hect., 7.75 lei. Bercevic lui M. Schmierer, porumb 600 hect., 7.75 lei. N. Catzighera lui Sam. & Fried., grâu 3900 hect., 10.20 lei. N. Catzighera lui Sam & Fried., grâu 3900 hect., 10.60 lei. P. Arion lui M. Wechsler, porumb 1700 hect., 8 lei. C. Cotis lui M. Schmierer, porumb 1800 hect., 7.92 1/2 lei. R. Bălan lui M. Schmierer, porumb 1700 hect., 7.80 lei. Vasilato lui M. Schmierer, porumb 800 hect., 7.85 lei.

Cereale sosite.

Pe apă: grâu 16.950 hect., sêcară — hect., porumb — hect., orz — hect., rap. — hect., mei — hect.

Pe uscat: grâu 1600 hect., sêcară — hect., porumb 7250 hect., orz — hect., rap. — hect., mei 360 hect.

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiin. Dela 28 Iunie. Grâu frumos 76 până 80 chilo d. 5.90 până 6.50, grâu mestecat 70 până 74 chilo d. 5.— până 5.60, sêcară 70 până 74 chilo d. 4.20 până 4.60, orz 62 până 66 chilo d. — până —, ovêș 42 până 48 chilo d. 2.20 până 2.70, cucuruz 70 până 74 chilo d. 3.60 până 4.—, mîlăiu 78 până 82 chilo d. 4.50 până 5.50, cartofi 63 până 70 chilo d. 1.40 până 1.60, sîmîntă de cânepă 49 până 50 chilo d. 7.— până 8.—, mazêre 76 până 80 chilo d. 5.— până 6.—, linte 78 până 82 chilo d. 6.50 până 7.—, fasole 76 până 80 chilo d. 4.50 până 5.—, pîșat de grâu 100 chilo d. 16.— până 16.60, fînă nr. 1 d. 16.—, fînă nr. 8 d. 15.—, fînă nr. 5 d. 14.30; slănină 100 chilo d. 54.— până 56.—, unsoare de porc d. 56.— până 58, sêu brut 100 chilo d. 20.— până 22.—, sêu de lumini d. 33.— până d. 34.—, lumini turnate de sêu d. 38.— până d. 40.—, sâpun d. 20 până 30.—, fîn 100 chilo d. 2.— până 2.30, cânepă d. 32.— până 35.—, lemne de foc uscate m. cub. d. 3.— până 3.25, spirit p. 100 L. % 55 până 57 cr., carnea de vită chilo 54 cr. până 60, carnea de vitel 45 până 60 cr., carnea de porc 48 până 52 cr., carnea de berbec — până — cr., ouă 10 cu 20 până 24 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 25 Iunie n. s'au notat: ungurești bătrîni gri — cr. până — cr., ungurești tineri 44.— cr. până 45.— cr., de mijloc 45.— cr. până 46.— cr., ușori 47.— cr. până 47 1/2 cr., marfă țeară nească grea 42 1/2 cr. până 43 1/2 cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușori 47.— cr. până 47 1/2 cr., românești, de Bakony, gri — cr. până — cr., transito gri — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sêrbesci gri 45.— cr. până 45 1/2 cr., transito de mijloc 45 cr. până 45 1/2 cr., transito ușori 46.— cr. până 46 1/2 cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 25 Iunie n. 1892.

Semînțe	Calitatea pe hect.	Prețul pe 100 chilogr.	Calitatea pe hect.	Prețul pe 100 chilo
	de la	pînă	de la	pînă
Grâu				
Băntășenc vechiu	74	—	75	8.25 8.45
Grâu de Tisa	74	—	75	8.25 8.45
Grâu „Pesta“	74	—	75	8.20 8.46
Grâu de Alba-Reg.	74	—	75	8.25 8.45
„Bacsa“	74	—	75	8.25 8.45
Grâu ung. de Nord	74	—	75	—
Semînțe, vechi ori noue	Socul	Calitatea pe hect.	Prețul pe 100 chilogr.	
			de la	pînă
Sêcara				
Orz	Nutreț	70—72	7.75 8.05	
„	de vînă	62—64	5.80 6.50	
„	de bora	64—66	—	
Ovêș	—	39—41	5.45 5.75	
Cucuruz (porum)	lăpă, de alt soi	75	4.80 4.85	
„	—	78	4.75 4.80	
Mei	—	—	5.15 5.40	
Hrîșcă	Grâu	de primă, de toam.	7.38	8.—
„	Cucuruz	Main-lun.	4.78	4.80
„	Ovêș	Iulie Aug.	4.78	4.80
„	„	Main-lun.	—	—
„	„	de toam.	5.40	5.42
Preț pe 100 chilogr.			de la	pînă
Produsele agricole	Socul	Oameni		
			de la	pînă
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	32—36		
„	roșie	45—55		
Oleu de rap.	rafinat	36—37		
Uns. de porc	dela Pesta	51—51.25		
„	dela țeară	—		
Slănină	avîntată	44.10 45.—		
„	sfîmțată	50—50.50		
Sêu	—	35—36		
Prune	—	12.25 12.50		
Lătar	slavon, nou	22—22.50		
„	băntășenc	21—21.10		
Miere	brută	—		
„	galbină străcurată	39.50 40.—		
Cuară	de Rosenau	140.— 141.—		
Spirt	brut	17.— 17.50		
„	Drojdințe de spirt	19.50 20.—		

Cursul pieței din Sibiin.

Din 27 Iunie n. 1892.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.40	vînd.	9.45
Lire turcești	—	10.60	—	10.70
Imperiali	—	9.60	—	9.70
Ruble rusești	—	1.20	—	1.22

Bursa de Budapesta.

Din 25 Iunie n. 1892

Renta de aur ung. 6%	110.60
„ „ 4%	100.50
„ hârtie „ 5%	100.45
Imprumutul câilor ferate ung.	119.70
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	117.—
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	100.—
Bonuri rurale ung.	94.75
„ croato-slavone	95.—
Obligațiunile desp. regalilor	99.80
Imprumut cu premiu ung.	142.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	135.—
Renta de hârtie austriacă	95.—
„ de argint austriacă	95.—
„ de aur austriacă	113.—
Losurile austriace din 1860	151.80
Acțiunile băncii austro-ungare	995.—
„ de credit ung.	357.76
„ „ austr.	315.50
Scrisori fonciare ale institut. de cred și economii	—
„ Albina	102.—
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.67
Napoleon-d'ori	9.48
Mărci 100 imp. germane	58.55
Londra 10 Livres sterlingi	119.40

Bursa de Viena.

Din 25 Iunie n. 1892.

Renta de aur ung. 6%	110.60
„ „ 4%	100.45
„ hârtie „ 5%	100.45
Imprumutul câilor ferate ung.	119.70
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	117.60
(Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. 2-a emisiune)	100.18
Bonuri rurale ung. croato-slavone	94.40
Imprumut cu premiu ung.	105.00
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	142.20
Renta de hârtie austriacă	95.15
„ „ argint austriacă	94.85
„ „ aur austriacă	112.95
Losuri austr. din 1860	151.00
Acțiunile băncii austro-ungare	996.00
„ „ de credit ung.	857.00
„ „ „ austr.	314.60
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.65
Napoleon-d'ori	9.48
Mărcă 100 imp. germane	68.55
Loude 10 Livres sterlingi	119.35

[2988] 3—3

Primăria comunală.

Institut Tipografic în Sibiu.

[3018] 1—3

25 cr. = 50 bani.
(Cu trimitere pe poștă 5 cr. porto).

măiestru pantofar.

[1150] 11—12

[illegible]